

CUPRINS

ROMANȚE PENTRU MAI TÂRZIU (1908)	5
Romanța noului-venit	6
La poarta celor care dorm	9
Romanța noastră	11
Spre Insula enigmă	14
Romanța marilor dispăruți	17
Romanța celor trei romanțe	19
Romanța cheii	21
Romanța zilelor de ieri	23
Romanța mortului	24
Romanța morții	26
Romanța corbului	28
Romanța celor ce se vând	30
Romanța pelerinului	31
Sonet	33
Pelerinii morții	34
În templul liniștii	36
Nocturnă (<i>În noaptea-aceea luna părea un cap de mort...</i>) ...	38
Pe Dunăre	39
Crepuscul la Tomis	41
Sosesc corăbiile	43
Romanța celor trei corăbii	44
Romanța celor trei galere	46
Octombrie	48
Romanța celui ce s-a-ntors	50

Romanță fără muzică (<i>Ca s-ajung până la tine, i-am zis calului...</i>)	52
Multașteptatei	54
Acelei care va veni	55
Romanță fără muzică (<i>În tine-mi pun toată speranța...</i>)	57
Odeletă (<i>În cinstea ta</i>)	58
Romanță fără muzică (<i>Nu-i nimeni... nimeni să ne vadă și să ne-auză...</i>)	60
Celei mai aproape	61
Romanță fără muzică (<i>Că ne iubim – și-o știe lumea toată...</i>)	63
Celei care trece	65
Celei care pleacă	66
Trei lacrimi reci de călătoare	67
Celei învinse	68
Romanța amantelor de ieri	70
Celei care minte	72
Romanță fără muzică (<i>În seara când ne-om întâlni...</i>)	74
Marș funebru	76
 LITURGHII PROFANE (1908)	 79
Clopotele	80
În orașul cu trei sute de biserici	81
Götterdämmerung	83
La umbra crucilor de lemn	85
O, nu te-apropia de mănăstire!	87
 DE VORBĂ CU MINE ÎNSUMI (1913)	 89
De vorbă cu mine însumi	90
Ecce homo	92
Alea jacta est	94
Trec vagabonzii	96
Nocturnă (<i>Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!</i>)	98
Spre soare	100
Romanța soarelui	102

Glasul morilor	104
Romanța iahturilor	106
Romanța nordică	109
Prin găurile cu firme-albastre	110
Pastel de toamnă	112
Pastel bolnav	114
Pastel mecanic	115
Cântă un matelot... ..	117
Odeleta (<i>Tu pari a fi venită dintr-un regat pustiu...</i>)	119
Într-un bazar sentimental	120
Vafi... ..	122
Romanța ultimei seri	124
Celei din urmă	126
Romanța Rozinei	128
Romanța policromă	130
Triptic banal	132

STROFE PENTRU CELE PATRU ANOTIMPURI

(1930)	137
Primăvară inutilă	138
Vara în capitală	140
Cu Toamnă în odaie	142
De vorbă cu Iarna	144

STROFE PENTRU FAPTELE DIVERSE (1930) ...

Ultima oră	148
Moartea pasagerului	150
Pastel profan	151
Amiază rurală	153
Seară rurală	154
Acuarelă	156
Pastel banal	158
Rânduri pentru Sulamita	160
Nihil (<i>Ascultă!</i>)	162
Împăcare postumă	164
Echinoc de toamnă	166

Romanță fără ecou	167
STROFE PENTRU MINE SINGUR (1930)	
Regăsire postumă	169
Pe harta Europei	170
Solilocul nebunului	172
Partenza	175
STROFE PENTRU CEL DE SUS (1930)	
Rugă pentru Duminica Florilor	177
Ruga pentru ziua schimbării la față	178
Rugă pentru ziua mea onomastică	179
Rugă pentru iertarea păcatelor	180
Rugă pentru ultima rugă	182
NU SUNT CE PAR A FI... (1936)	
În loc de prefață	185
Rânduri pentru carte	186
Rânduri pentru întregirea mea	188
Rânduri pentru un necredincios	190
Epilog sentimental	192
Poveste scurtă	194
Quiproquo	196
În cinstea celei care a plecat	198
Romanța tinereții	200
Rânduri pentru Brigitta	202
Rânduri pentru Mi-Tzu-Ko	205
De ce-ai plecat?	208
Romanța răspunsului mut	210
Romanța inimii	212
Nu sunt ce par a fi	215
	216

ROMANȚE PENTRU MAI TÂRZIU

(1908)

Lui Tilică Burillianu

*Je bais le mouvement qui déplace les lignes
Et jamais je ne pleure et jamais je ne ris. **
Charles Baudelaire

* *Urăsc tot ce e zăbucium tulburător de linii,
Și nu râd niciodată și nu plâng niciodată.
(trad. Al. Philippide)*

ROMANȚA NOULUI-VENIT

Străinule ce bați la poartă,
De unde vii
Și cine ești?...
Străinule de lumea noastră,
Răspunde-ne de unde vii,
Prin care lumi trăiși coșmarul nepovestitelor povești
Și-n care stea găsiși coloarea decoloratei nebunii?...

De unde vin?...
De unde pot veni, când ochii-mi,
Plini de regrete și tristeți,
Par două candelă aprinse în cripta morților poeți?
Priviți...
Sandalele-mi sunt rupte,
Iar toga ce mi-o dete-Apollo
În noaprea când pornii spre voi
Abia-și mai flutură albastrul de-a lungul umerilor goi.

Sunt gol
Căci calea-mi fuse lungă
Și-n calea mea-întâlnii pe rând
Pe toți câți vrură să vă vândă
Podoabe noi ce nu se vând,
Pe cei ce vrură să vă cânte romanțe noi,

Pe cei ce vrură
Să vă-ndrumeze spre mai bine –
Spre-acel frumos întrezărit
În armoniile eterne
Dintr-un sfârșit
Și-un infinit,
Pe cei ce v-au adus lumina,
Pe cei ce i-ați primit cu ură
Și i-ați gonit cu pietre –
Pietre ce s-or preface-n pedestale
În clipa când vă va cuprinde beția altor ideale!...

De unde vin?
Eu vin din lumea creată dincolo de zare –
Din lumea-n care n-a fost nimeni din voi.
Eu vin din lumea-n care
Nu-i ceru-albastru,
Și copacii nu-s verzi, așa cum sunt la voi,
Din lumea Nimfelor ce-așteaptă sosirea Faunilor goi,
Din lumea cupelor deșarte și totuși pline-n orice clipă,

Din lumea ultimului cântec,
Purtat pe-a berzelor aripă
Din țarm în țarm,
Din țară-n țară,
Din om în om,
Din gură-n gură, –
Din lumea celor patru vânturi
Și patru puncte cardinale!...

Deschideți poarta dar,
Și-n cale
Ieșiți-mi toți cu foi de laur,

Iar voi, ce măsu-rați cu versul gândurile ce n-au măsu-ră,
Veniți în jurul meu degrabă,
Și-n cântul lreelor de aur,
Porniți cu mine împreună
Spre lumea-n care nu-s castele cu punți
Și șanțuri feodale,
Nici ruginite porți de-aramă, la care bat cei noi sosiți...
Veniți cu toți cât mai e vreme,
Și mai puteți cânta –
Veniți!...
Veniți, să vă aprind în suflet lumina stinselor făclii
Și-n versuri fantasmagoria și vraja noilor magii!
Iar cânturile voastre –
Cânturi cu care azi cerșiți o pâine –
Să le-ncunun cu strălucire aureolelor de mâine!...
Dar poarta a rămas închisă la glasul artei viitoare
.....
Era prin anul una mie și nouă sute opt îmi pare.

LA POARTA CELOR CARE DORM

lui Dimitrie Anghel

Hei, cântăreț!...
Oprește-ți truditul pas...
Nu știi
Că-aci-i sfârșitul celor ce-au început cei vii?...
Și nu știi că-n grădina din dosu-acestei porți
Începe, nouă, lumea sfârșită de cei morți?...

.....
Ești obosit – se vede
Ce drumuri prăfuite
Bătătoriși, sărmane cercetător prin stele
De frumuseți bizare și armonii smintite?

Tu, ce-ți târăști scheletul prin fața porții mele,
Ce nu găsiși în viață așteaptă să-ți dau eu.

Vezi poarta-aceasta verde?
E poarta mea...
De vrei
Să-nveți și tu povestea aleilor de tei
Sub care zac tăcute părerile de rău,
De vrei să-i știi pe nume toți morții ce-mi hrănesc
Cu trupul lor pământul grădinii,
Și de porți
Și tu ca alții-n suflet respectul pentru morți,
Oprește-te la poartă și bate de trei ori...

.....

Bine-ai venit!
 Privește ce tei bătrâni umbresc
 Pe cei culcați sub stratul de iarbă și de flori!...
 Și ce miros de viață!...
 Și teii, ce parfum
 De sânuri decoltate împrăștie pe-alee –
 Or, tu cunoști parfumuri de carne de femeie.
 Nu?

Parc-ai fi în parcul vreunui castel regesc
 În care se serbează orgiile de seară –
 Cei morți sunt înăuntru, iar vii sunt pe-afară!...
 Pe câți grăbiți ca tine nu i-a oprit din drum
 Grădina mea!...
 Privește-i aleile de-aproape –
 Nisipu-i praf de aur, și-n frunzele de tei
 Verzi stoffe de mătase s-ascund ca și sub pleoape,
 Nu flori, ci ochi...
 Privește-i...
 Nu sunt și ochii *Ei?*...

.....

Și-acum mai pleci?
 Răspunde-mi, sărman cercetător
 De frumuseți bizare și armonii smintite –
 Tu, ce bătuși în viață la poarta tuturor
 Și nu-ntâlniși în cale decât porți zăvorâtel!...

Iar cântărețul care plângea, strângând la sân
 Chitara cu trei strune, răspunde:
 – Nu...
 Rămân!...

ROMANȚA NOASTRĂ

*Sur ton beau tapis de poussière rose,
De poussière grise, de poussière blonde,
O! route, rois ou pauvres, fous ou fiancés,
Cueilleurs de baisers ou cueilleurs de roses,
Sur ton beau tapis de poussière blonde,
Tout le monde, tout le monde, tout le monde,
Y a passé.
Klingsor **

Pe-același drum,
Mânați de-același îndemn nefast al năzuinții,
De-aceleași neînțelese-avânturi spre tot mai sus,
Pe-același drum
Pe unde ieri trecură poate,
Străbunii noștri
Și părinții,
Pe unde, unii după alții, drumeții trec de mii de ani,
Noi –
Căroră ni-i dat să ducem enigma vieții mai departe
Și doliul vremilor apuse,

** Pe frumoul tău covor de pulbere trandafirie,
De pulbere cenușie, de pulbere bălaie,
O, drum! regi sau sărmani, nebuni sau logodnici,
Culegători de săruturi sau culegători de trandafiri,
Pe frumosul tău covor de pulbere bălaie,
Toată lumea, toată lumea, toată lumea
A trecut. (fr.)*

Și-al idealurilor scrum
 Pe-același drum
 Vom trece mâine cerșind din țițerele sparte
 La umbra zidurilor mute
 Și-a secularilor castani!
 Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri...
 Și-n calea noastră întâlni-vom
 Pe cei bătrâni rămași în urmă –
 Pe cei ce ne-or privi cu ochii în lacrimi
 Cum le luăm-nainte.
 Iar noi
 Le vom citi-n figură cum suferințele le curmă
 În suflet sfintele avânturi
 Și-n gură caldele cuvinte...

Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri...
 Și-n calarea noastră întâlni-vom –
 O!... câte nu poți să-ntâlnești
 Când drumu-i lung
 Și nesfârșită e năzuința ce te mână
 Tot mai departe
 Și te poartă,
 Ca pe un orb ținut de mână,
 Spre-ntrezărite-*Aureole* –
 Nimicuri scumpe pământești!...

Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri!...
 Și mândri poate ca seninul albastru-al sângelui regesc.

Dar va veni o zi în care
 Ne vom opri deodată-n drum,
 Însăpăimântați că-n urma noastră
 Zări-vom pe-alții cum sosesc,

Cum ne ajung,
Ne trec-naînte
Și rîd că nu-i putem opri...

Da...
Va veni și ziua-n care vom obosi,
Și va veni
Un timp în care-al năzuinții și-al aiurărilor parfum
Ne va părea miros de smirnă,
Iar cântul țiterelor sparte
Un Psalm cântat de-un preot gîngav
La căpătâiul unei moarte
Pe care numeni n-o cunoaște...

Și-atunci, privind în urma lor –
Ca cei ce n-au nimic să-și spună
Cînd nu-și pot spune tot ce vor –
La umbra zidurilor mute
Și-a secularilor castani,
Vom adormi ca și drumeții
Ce dorm uitați de mii de ani!...

SPRE INSULA ENIGMĂ

lui N. M. Condiescu

Un şuierat prelung salută ivirea zorilor...
 În larg,
 Un strop de purpură pătează-albastrul violet al mării,
 Pe bric,
 Lumina roşie se stinge în vârful primului catarg,
 Şi-n locul ei, pe sfori, se-nalţă pavilioanele...
 E ziuă!...

Şi mateloţii se deşteaptă pe bord,
 Şi ancorele grele
 Apar cu ghearele-nclăştate,
 Ca nişte fiare-nfometate...
 Şi bricul alb se mişcă-alene
 Cu graţia unei sirene
 Ce se răsfăţă-n plasa de inele
 Şi de brăţari lichide,
 Ce dispar
 Pe poarta larg deschisă lângă far!...

Adio, port...
 Adio, cuib de veselie trecătoare...
 Adio, cabareturi...
 Adio, dansatoare...
 Adio, ciocnet de pahare...
 Adio, tot ce-a fost... Adio!...

De-acum, pornim...
Pornim din nou...
Pornim!...
Și-n urma noastră, marea
Își împletește respirația
Cu al sirenelor ecou –
Eternul nostru semn de întrebare!...
Iar mai târziu
Sărminul port
Abia-și mai lămurește-n zare
Conturul alb,
Ca și-un cavou
Din care morții-ncep să-nvie!...
Și bricul nostru-i primul mort
Care-a-nviat,
Înveșmântat
În alb,
De sus și până jos,
Ca și Hristos!...

Suntem departe –
Da... departe!...
Și vântul mării ne sărută
Pe frunte,
Pe obraji,
Pe gură...
Și parcă ne cunoaște, vântul –
Cu nevăzutele lui brațe ne-arată drumul
Și ne-nvață
Să ne ferim de sfatul zării,
Căci zarea-i veșnic prefăcută...
Și-apoi ne lasă când pricepe
Că noi i-am tălmăcit cuvântul!...

Plutim spre răsăritul lumii,
Plutim spre prima dimineață!...
Și bricul alb
Sfâșie-n două covorul apelor albastre,
Lăsând în urma lui o dâră de spumă creață,
Ce se-ntinde
Ca și o punte nesfârșită,
Pe care sufletele noastre
Se vor întoarce-acasă-n ziua
Când uraganele ne-or vindel!...
Și-așa, pluti-vom toată ziua...
Și-așa, pluti-vom noaptea toată...
Și-așa, pluti-vom vreme multă –
Căci „prea multă“ nu e niciodată,
Când ne-ndreptăm spre „Insula enigmă“,
În care nu știm nimeni încă, ce va fi –
Dar știm cu toții că-ntr-o bună zi,
Noi, cei născuți din tată-n fiu navigatori,
Vom acosta la rîndul nostru-nvingători...

Și-atunci –
Stăpânii Mării Negre noi vom fi!...

ROMANȚA MARILOR DISPĂRUȚI

lui Ștefan Petică și Iuliu Săvescu

Noi suntem morți de mult...
Voi ne-ați uitat –
Și ne-ați uitat că nu ne mai vedeți.
Dar noi din umbra negrilor pereți
Adeseori ieșim să vă-întâlnim,
Și-n visurile noastre rețrăim,
Ca și-n viață,
Câte-un vers ciudat
Din marele *Poem*, pe care voi
Ni l-ați plătit cu bulgări de noroi!...

Noi suntem morți...
Și totuși, când pornim
Spre lumea voastră – lumea celor vii –
În negrul gol al craniilor reci,
Noi,
Ca și voi,
La fel simțim
Vibrațiile-acelor armonii
Ce-nsuflețesc tăcutele pustii
În care voi ne-ați îngropat pe veci!

Noi
Mulților ce nu ne-au înțeles
Le vom ierta căci suntem morți acum.

Iar celor ce pășesc pe-al nostru drum
Le vom fi frați!...
O! fraților, cântați –
Căci noi de-acî din groapă v-ascultăm!...

Cântați frumosul îngropat de-acei
Ce n-au putut să-l re-nvieze-n vers,
Cutreierați întregul *Univers*,
Și-n cântecele voastre îngropați
Toți vechii Zei!
Iar mâine-n zori, de-o fi să ne întâlnim
Pe-albastrele cărări, de unde azi
Noi vă privim –
O!... Mâine-n zori, de-o fi să ne-ntîlnim,
Vă vom primi cu brațele deschise,
Și-oblajii voștri,-adeseori scuipați,
I-om săruta –
Căci voi ne sunteți frați!...